

Αξιότιμοι Σύεδροι,

Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου, να χαιρετίσω την επιτυχή διεξαγωγή των εργασιών του εβδόμου Παγκοσμίου Συνεδρίου Κρητών, ως κορυφαίο θεσμό, που ενώνει τον απανταχού Κρητικό ελληνισμό, με την ιδιαίτερη πατρίδα του. Είναι σημαντικό ότι σε αυτή τη συνάντηση ανταλλαγής ιδεών, καταξιωμένοι επιστήμονες, φορείς και οργανισμοί, αναδεικνύουν τις παραδόσεις και τη σύγχρονη δυναμική του νησιού, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Πριν προχωρήσω, θα ήθελα πρωτίστως, να ευχαριστήσω το Παγκόσμιο Συμβούλιο Κρητών, για την τιμή που μου έκαναν, να παρουσιάσω μια εισήγηση για μια ενότητα τόσο ανθρωποκεντρική, που αφορά στη συμπερίληψη, μέσα από μία στάση κοινωνικής ευθύνης και εθελοντισμού. Δοθείσης της ευκαιρίας, θα ήθελα και δημόσια να εκφράσω τη βαθιά ευγνωμοσύνη και τις εγκάρδιες ευχαριστίες προς την Παγκρητική Ένωση Αμερικής, όπου κατά το παρελθόν στην περίοδο της οικονομικής κρίσης, στάθηκαν αρωγοί και προσέφεραν δύο φορές, υπέρ των αναγκών του Αννουςάκειου Ιδρύματος, μεγάλη ποσότητα υγειονομικού υλικού και ιατρικού εξοπλισμού.

Ως Διοικητικός Διευθυντής του Αννουςάκειου Θεραπευτηρίου, από το 1984 έως σήμερα, υπό την πνευματική καθοδήγηση και την αμέριστη συμπαράσταση του Προέδρου του Ιδρύματος, Σεβασμιοτάτου Μητροπολίτου Κισάμου και

Σελίνου, κ.κ. Αμφιλοχίου, θα αναφερθώ στις έννοιες της συμπερίληψης, της κοινωνικής ευθύνης και του εθελοντισμού, μέσα από ένα πολυποίκιλο δίκτυο υπηρεσιών.

Ο Εθελοντισμός με την ανιδιοτελή προσφορά του, έρχεται να αναδείξει την κοινωνική ευθύνη, η οποία δεν περιορίζεται μόνο στο θεσμικό ή εταιρικό πλαίσιο, αλλά αφορά και το προσωπικό επίπεδο, μέσα από κάθε πράξη που έχει αντίκτυπο προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Για εμάς τους Κρητικούς, η συμπερίληψη είναι η ίδια η πατροπαράδοτη «φιλοξενία», που ανοίγει την πόρτα σε κάθε άνθρωπο. Η φροντίδα του ξένου παραμένει βαθιά ριζωμένη στην κουλτούρα μας. Η αξιοπρέπεια, το φιλότιμο και η περηφάνια κρατούν ψηλά την ηθική συνείδηση. Η οικογένεια συνεχίζει να λειτουργεί ως πυρήνας προστασίας, όπου τα μέλη σε μεγαλύτερη ηλικία, συμμετέχουν στην λήψη αποφάσεων και χαίρουν ιδιαίτερου σεβασμού.

Από την περίοδο της οικονομικής κρίσης, οι εθελοντές πρωτοστατούν, συγκεντρώνοντας τρόφιμα και αγαθά, μαγειρεύοντας συλλογικά, συμμετέχοντας σε ομάδες στήριξης μεταναστών, διοργανώνοντας φιλανθρωπικές εκδηλώσεις και άλλα πολλά. Η λεβεντιά που συνδυάζει την ευθύτητα και την ειλικρίνεια, παραμένει ιδανικό πρότυπο συμπεριφοράς.

Η σύγχρονη πραγματικότητα συνθέτει ένα σκηνικό, όπου η ραγδαία τουριστική ανάπτυξη, οι δημογραφικές μεταβολές, η αυξημένη ροή μεταναστών, καθώς και οι οικονομικές συνθήκες δημιουργούν νέες ανάγκες. Παρά την ισχυρή παράδοση αλληλεγγύης, οι απαιτήσεις της κοινωνίας έχουν πλέον ξεπεράσει το επίπεδο της απλής, αυθόρμητης προσφοράς. Η παρούσα κατάσταση απαιτεί οργανωμένο και πιστοποιημένο εθελοντισμό, συνεχή εκπαίδευση στην παροχή υπηρεσιών υγείας σε επίπεδο πρόληψης, στη διαχείριση κρίσεων, στην ψηφιακή υποστήριξη οργανώσεων και στη δικτύωση τους με τους κρατικούς φορείς.

Συγκεκριμένα, η αγροτική ύπαιθρος, συνεχίζει να αντιμετωπίζει έντονη γήρανση του πληθυσμού, με ανάγκη για επαγγελματίες υγείας και εθελοντές, που θα ενισχύσουν δράσεις αλληλεγγύης.

Παράλληλα, λόγω της οικονομικής κρίσης και τις αυξήσεις των τιμών σε ενέργεια και βασικά αγαθά, συνδυαστικά με τις χαμηλές συντάξεις και τους μισθούς, απαιτείται εθελοντική ενίσχυση σε κοινωνικά παντοπωλεία, συσσίτια και κοινωνικά φροντιστήρια. Τα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας του νησιού, συχνά πιέζονται, ειδικά τους καλοκαιρινούς μήνες, λόγω αυξημένων εισαγωγών από επισκέπτες. Στον αντίποδα, οι εθελοντές υγείας, όπως για παράδειγμα ο Ερυθρός Σταυρός

προσφέρουν πρώτες βοήθειες και αιμοδοσίες, ενώ επιτακτική είναι η ενίσχυση από νέα μέλη. Σύλλογοι ευάλωτων ομάδων αναζητούν συνεχώς εθελοντές, για τη στήριξη των οικογενειών τους σε κάθε επίπεδο. Επιπλέον, η ραγδαία αύξηση των μεταναστών, αναδεικνύει την αναγκαιότητα εθελοντικών δράσεων.

Σε μια τέτοια κοινωνική πραγματικότητα, ο εθελοντισμός εξελίσσεται συνεχώς, από ένα παραδοσιακό δίκτυο αλληλεγγύης, σε μια οργανωμένη, εξειδικευμένη και δικτυωμένη μορφή κοινωνικής δράσης, με κύριους πυλώνες την πολιτική προστασία και την κοινωνική φροντίδα. Στην περιοχή της Κισάμου, όπου πρώτιστα δραστηριοποιείται το Αννουςάκειο ίδρυμα της Ιεράς Μητρόπολης Κισάμου και Σελίνου, ο εθελοντισμός παρουσιάζει έντονη κινητικότητα, με πυρήνα τη στήριξη ευπαθών ομάδων.

Με τον τρόπο αυτό, το ίδρυμα άνοιξε την πόρτα προς την κοινότητα, για την ενημέρωσή της, επιδιώκοντας τη συμμετοχή της, στη διαχείριση των κοινωνικών αναγκών.

Τη δεκαετία του 1990, η Κοινωνική Υπηρεσία του Ιδρύματος πρωτοπορεί και σε συνεργασία με τις Ενορίες των Επαρχιών Κισάμου και Σελίνου, στον τομέα της ανοιχτής περίθαλψης, καταγράφει τις κοινωνικές ανάγκες και υλοποιεί με την υποστήριξη του υπουργείου υγείας, τα δύο πρώτα

προγράμματα κατ' οίκον βοήθειας στην Ελλάδα. Ακολουθούν από τις αρχές του 2000 και μετά το πρώτο παράρτημα φυσικοθεραπείας στην Κίσαμο και άλλα τρία σε αγροτικές περιοχές και συγκεκριμένα Βουκολιές, Κάνδανο και Παλαιόχωρα. Το 2008 οργανώνεται νομότυπα, ο Εθελοντικός Σύνδεσμος με την επωνυμία «Φίλοι του Αννουςάκειου Ιδρύματος», όπου υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα απασχόλησης των ενοίκων, διοργάνωσης εκδηλώσεων, εκδρομών, στηρίζει ηθικά και υλικά το παρεχόμενο έργο.

Από το 2012 λειτουργούν Κοινωνική Κουζίνα, Παντοπωλείο και Κινητή ιατρική μονάδα, με σκοπό την κάλυψη αναγκών, σε κάθε γωνιά της μητροπολιτικής περιφέρειας.

Σε όλη την πορεία της κοινωνικής αυτής αποστολής, το ίδρυμα συνεργάζεται με:

- την Αστυνομική Διεύθυνση Κρήτης, στον τομέα της πρόληψης των τροχαίων,
- τις τοπικές αρχές, για τη φροντίδα των μεταναστών,
- την εκπαιδευτική κοινότητα, για την ενίσχυση της συναναστροφής μεταξύ διαφορετικών ηλικιακών ομάδων,
- τους δήμους των Επαρχιών Κισάμου και Σελίνου, για την ενίσχυση των προγραμμάτων κατ' οίκον βοήθειας,
- τις Ενορίες για τη διανομή βασικών αγαθών, μέσω του Κοινωνικού Παντοπωλείου,

- τους ομόλογους φορείς για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας,
- την ιατρική κοινότητα, για την πραγματοποίηση ιατρικών επισκέψεων και εξετάσεων των κατοίκων δύσβατων περιοχών, καθώς και της νήσου Γαύδου, μέσω της κινητής ιατρικής μονάδας,
- τους εταίρους από τη Νορβηγία και τη Δανία, από το 2000 έως και σήμερα, για την εκπαίδευση μαθητών, μέσω του Προγράμματος Erasmus,
- τον Παγκόσμιο Σύνδεσμο Φοιτητών, με την επωνυμία AIESEC, για την παροχή εθελοντικών υπηρεσιών στο Ίδρυμα.

Από τα προαναφερόμενα, γίνεται αντιληπτό ότι η συνεργασία όλων των τοπικών αρχών, φορέων, οργανισμών και εταιρειών, ως ένα ενιαίο δίκτυο αλληλεγγύης, αποδεικνύει ότι στην Κρήτη του παρόντος και του μέλλοντος δεν υπάρχει χώρος για αποκλεισμούς, αφού κάθε άνθρωπος δικαιούται μία θέση στον ήλιο του νησιού μας. Είναι ευθύνη όλων μας να εδραιώσουμε ένα βιώσιμο μοντέλο εθελοντισμού, με πιστοποιημένες πρακτικές, όπως:

- Δημιουργία Περιφερειακών Προγραμμάτων Κατάρτισης, σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια της Κρήτης, για την πιστοποίηση Εθελοντών, σε βασικές δεξιότητες ψυχοκοινωνικής

υποστήριξης, πρώτων βοηθειών και δεοντολογίας.

- Θεσμοθέτηση γραφείων Εθελοντισμού στους κατά τόπους δήμους, για τη παροχή διαφόρων υπηρεσιών.
- Κοινωνικό real estate, δηλαδή παραχώρηση εγκαταλελειμμένων δημοτικών χώρων, για την αξιοποίηση τους, ως Κέντρα Ημέρας και Δημιουργικής Απασχόλησης.
- Τηλε- υποστήριξη ηλικιωμένων, χρονίως πασχόντων , ΑμεΑ από Επαγγελματίες Υγείας, υπό συγκεκριμένο πρόγραμμα σε συνεργασία με ήδη υπάρχουσες δομές.
- Διοργάνωση ομάδων εθελοντών από την Εκκλησία της Κρήτης, ανά Μητρόπολη ή Ενορία .

Οι προτάσεις θα μπορούσαν να είναι ποικίλες, λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιστήμη θεραπεύει τον άνθρωπο, η αυτοδιοίκηση οργανώνει την πόλη, αλλά ο εθελοντισμός εξανθρωπίζει το σύστημα.

Στο σημείο αυτό, σας καλώ, οι εμπλεκόμενοι φορείς, οργανώσεις, επιστήμονες της νήσου Κρήτης, που δραστηριοποιούμαστε στους τομείς της υγείας και της πρόνοιας, να υπογράψουμε ένα σύμφωνο συνεργασίας.

Με ένα τέτοιο συμφωνητικό, θα μπορούσε κάθε ευάλωτη κοινωνική ομάδα, να υποστηρίζεται από τον αντίστοιχο Σύλλογο Εθελοντών, ένα

μοντέλο που υφίσταται στην Κύπρο, ήδη από τη δεκαετία του 1990.

Η επιστημονική κοινότητα μας δίνει τα εργαλεία και τη γνώση. Οι θεσμικοί φορείς και οι οργανώσεις μας προσφέρουν το πλαίσιο και την υποδομή.

Το παγκόσμιο Συμβούλιο Κρητών, η ζωντανή και αστείρευτη δύναμη της ομογένειας, μας δίνει τη διεθνή τεχνογνωσία και την αδιαπραγμάτευτη αγάπη για τη γενέτειρα.

Ας παραδώσουμε λοιπόν στις μελλούμενες γενιές, μέσα από αυτό το προσκλητήριο δράσης, μία Κρήτη φωτεινή, ανοιχτή και δίκαιη για όλους. Σας ευχαριστώ ξανά από καρδιάς για τη τιμητική πρόσκληση και την ευκαιρία για την ανταλλαγή απόψεων, ιδεών και προβληματισμών..